

HZJZ

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Rockefellerova 7

HR-10000 Zagreb

T: +385 1 4863 222

F: +385 1 4863 366

p.p. 161

www.hzjz.hr

Zagreb, 18. ožujka 2020.

MONITORING VODE ZA LJUDSKU POTROŠNJU I SARS-CoV-2

Hrvatski zavod za javno zdravstvo dobio je niz pitanja od javnih isporučitelja vodnih usluga o tome kako bi se trebala provoditi redovita isporuka i ispitivanja vode za ljudsku potrošnju u vezi sa SARS-CoV-2, kao i upite iz zavoda za javno zdravstvo o daljnjem zaprimanju uzoraka monitoringa.

SARS-CoV-2 je ovijeni virus, s osjetljivom vanjskom membranom. Virusi s ovojnicom manje su stabilni u okolišu i osjetljiviji su na oksidacije, poput sredstava na bazi klora koji se najčešće koriste kao dezinfekcijska sredstva u obradi svih tipova voda. U Republici Hrvatskoj (RH) dezinfekcija vode za ljudsku potrošnju je obvezna mjera i provodi se u svim javnim vodoopskrbnim sustavima upravo preparatima na bazi klora.

Najnoviji dokument WHO-a koji se odnosi na upravljanje vodom i sanitacijom u vezi sa SARS-CoV-2 (<https://www.who.int/publications-detail/water-sanitation-hygiene-and-waste-management-for-covid-19>), naglašava da nisu potrebne dodatne mjere prevencije i kontrole u usporedbi s onim što je već navedeno u Smjernicama SZO o kvaliteti vode za piće, na kojima se zasnivaju propisi i načini upravljanja vodom za piće u Europi pa tako i u RH.

Mnoge točke uzorkovanja na slavinama kod krajnjih potrošača smještene su u objektima s povećanim rizikom od infekcije SARS-CoV-2 kao što su zdravstvene ustanove, škole, vrtići itd.. Stoga, kako bi se zaštitilo zdravlje djelatnika vodovoda i zavoda za javno zdravstvo koji sudjeluju u uzorkovanju voda, tako uspostavljeno mjesto uzorkovanja može se privremeno premjestiti iz gore navedenih objekata na alternativna mjesta za uzorkovanje. Važno je nastaviti pratiti kvalitetu vode za ljudsku potrošnju u distribucijskim sustavima. Ukoliko se zavodi odluče pomaknuti mjesta uzorkovanje, prethodno je potrebno kontaktirati koordinate monitoringa vode za ljudsku potrošnju u HZJZ-u radi dogovora.

Sljedeći rizik koji može biti povezan s epidemijom SARS-CoV-2 odnosi se na mogućnost razbolijevanja stručnog kadra. Stoga, s namjerom očuvanja zdravlja osoblja koje radi na poslovima uzorkovanja vrijede općenite preporuke:

- održavati udaljenost od najmanje jednog metra između ljudi u razgovoru te prilikom socijalnih interakcija;
- izbjegavati bliski kontakt sa svima koji pokazuju simptome respiratornih bolesti poput kašlja;
- pridržavati se higijenskih mjera, posebice ako rad zahtijeva kontinuirani kontakt s drugim osobama tijekom pretežitog dijela ili tijekom cijelog radnog vremena;
- češće pranje ruku koje obuhvaća korištenje higijenskog gela na kraju pranja ruku;

- u situacijama kada nije moguće pranje ruku, održavati higijenu uporabom higijenskog gela koji sadrži 70% alkohola;
- prekrivanje usta i nosa prilikom kašljanja i kihanja (sprječava daljnje širenje i kontaminaciju) ili kašljanje u papirnatu maramicu koju je odmah potom potrebno baciti u zatvoreni koš za smeće te nakon toga oprati ruke;
- prljavim rukama ne dirati lice ili trljati oči;
- redovito održavanje i čišćenje radnih površina te dodirnih površina koja dolaze u kontakt s većim brojem ljudi (kvake i sl.);
- učestalo provjetravati radnu prostoriju ili koristiti ventilaciju ako je to moguće;
- u slučaju lošeg osjećanja, temperature ili kašlja ne dolaziti na posao i javiti se liječniku obiteljske medicine.